

REGIONSAMVERKAN SYDSVERIGE

2017-11-23

n.registrator@regeringskansliet.se

nationellplan@regeringskansliet.se

Remissyttrande om förslag till Nationell plan för transportsystemet 2018-2029 (N2017/05430/TIF)

Vi sex regioner i Sydsvverige; Jönköping, Kronoberg, Kalmar, Blekinge, Skåne och Halland, samverkar inom Regionsamverkan Sydsvverige över regiongränserna inom flera politikområden. Vi gör det bland annat inom kollektivtrafik- och infrastrukturuområdet utifrån ett helhetstänkande på samhällsutvecklingen.

En genomtänkt infrastruktur är en grundförutsättning för samhällets förbättring. Tillgänglighet till arbete, bostad, utbildning, kultur och service genom smidiga kommunikationer är viktiga i människors vardag. Transportsystemets kapacitet, funktionalitet och tillförlitlighet, både för personer och gods, är även avgörande faktorer för företagens konkurrenskraft och attraktivitet. Det strategiska läget gör att ett starkt Sydsvverige gynnar hela Sveriges tillväxt och framsteg.

Regionsamverkan Sydsvverige har enats kring prioriteringar för den framtida infrastrukturen genom att samlas kring tre gemensamma utgångspunkter i *"Ett enat Sydsvverige skapar ett starkt Sverige"*. Vi har även gjort en gemensam prioritering av åtgärdsförslag i Sydsvverige för planperioden 2018-2029. De åtgärder som Regionsamverkan Sydsvverige föreslår är de vi ser ger de bästa förutsättningarna för Sydsvveriges och Sveriges tillväxt utifrån ett helhetsperspektiv.

Vi noterar att ett flertal av de sydsvenska åtgärdsförslagen har tagits med som namngivna åtgärder i Trafikverkets förslag till nationell transportplan 2018-2029. Vi ser därmed det positiva resultatet av att gemensamt definiera behov av åtgärder som ger bäst utfall för hela den sydsvenska geografien och att utifrån denna prioritering sedan kunna diskutera förslaget med Trafikverket och regeringen.

Regionsamverkan Sydsvverige vidhåller dock att störst nytta av föreslagna åtgärder uppnås först när alla de åtgärder vi föreslagit genomförs i sin helhet, eftersom satsningarna är beroende av och samspelar med varandra. Förslaget linjerar väl med de prioriterade samhällsutmaningarna som regeringen pekat ut i planeringsdirektivet, där regionerna är viktiga spelare i att verka för en hållbar utveckling.

www.regionsamverkan.se

Interregional tillgänglighet

Sydsverige har ett strategiskt läge i Sverige med nära koppling till såväl övriga Europa som Mälardalen och Västsverige. Tillgängligheten till Sveriges tre storstadsområden är mycket viktig – 26 procent av landets befolkning bor i Sydsverige! En av de viktigaste satsningarna för framtiden är etablering och utbyggnad av nya stambanor för höghastighetståg i Sverige, där Sydsverige påverkas av alla delar av det planerade höghastighetsjärnvägsnätet.

Regionsamverkan Sydsverige förespråkar en utbyggnad av nya stambanor för höghastighetståg i Sverige och ett färdigställande av Västkustbanan. Stambanorna ska byggas ut så snabbt som möjligt, då nyttorna erhålls fullt ut först när hela systemet är i funktion. Att finansiera dess utbyggnad inom den nationella planens ramar innebär att andra viktiga satsningar inom transportinfrastrukturen riskerar att skjutas på framtiden och att stambanornas färdigställande ligger flera decennier fram i tiden. Regionsamverkan Sydsverige anser att utbyggnaden av nya stambanor för höghastighetståg ska finansieras utanför den nationella planen genom särskild finansiering. För att optimera samhällsnyttan måste även utbyggnaden av de nya stambanorna samordnas med förbättringar av anslutande banor, som möjliggör en utveckling av den regionala tågtrafiken. Därtill krävs att stationer i kopplingar med nya stambanan utformas så att fungerande resekedjor säkerställs och det blir ett integrerat järnvägssystem.

Sammanknutet Sydsverige

Sydsverige har en flerkärnig ortsstruktur. I alla delar av Sydsverige finns tillväxtmotorer och regionala kärnor, städer med dynamisk tillväxt och goda utvecklingsförutsättningar. Motorerna har stark befolknings- och sysselsättningstillväxt som skapar tillväxteffekter för sitt omland, och har därmed stor betydelse för sina respektive regiondelar. Bostadsbyggandet har tagit ordentlig fart i hela Sydsverige de senaste åren och koncentreras främst till tillväxtmotorerna och de regionala kärnorna. För att södra Sverige ska kunna utvecklas, till gagn för hela Sverige, behöver den flerkärniga ortstrukturen stödjas genom ett funktionellt och finmaskigt nät av infrastruktur. Ett väl fungerande järnvägsnät och ett nationellt och regionalt säkert vägnät präglad av hög tillgänglighet är en förutsättning.

Sydsveriges järnvägsnät är ett av Sveriges mest trafikerade. Den hårda belastningen medför störningar i systemen som får stora konsekvenser för såväl resenärer som gods. **Regionsamverkan Sydsverige vidhåller att det är av yttersta vikt att funktionaliteten i järnvägssystemets återställs.** Det finns behov av ordentliga insatser för att höja järnvägarnas skick och återhämta ett eftersatt underhåll. Det behövs i många fall investeringar i stationsanläggningar, dubbelspår och trimningsåtgärder som resulterar i ökad kapacitet, kortare restider och ett mindre sårbart system. De sydsvenska regionerna satsar årligen drygt 4 miljarder kronor i skattemedel på att tillhandahålla en attraktiv kollektivtrafik. **Regionsamverkan Sydsverige ser behov av en god dialog med Trafikverket kring det förebyggande underhållet för att den regionala trafikens aspekter ska beaktas i genomförandet** som exempelvis genomförandetider, men även för att hitta de bästa lösningarna för trafiken under underhållsperioderna.

För att kunna utveckla kollektivtrafiken på bästa sätt krävs samordning mellan alla berörda aktörer för regioner, kollektivtrafikhuvudmän, trafikverk och kommuner. Åtgärder behövs i olika former av infrastrukturinvesteringar men även inom trafikupplägg samt steg 1- och 2-åtgärder. De olika färdmedlen ska samverka och komplettera varandra och erbjuda hållbara res- och transportmöjligheter utifrån ett hela resan-perspektiv. Som en del i att kunna uppnå detta anser **Regionsamverkan Sydsverige anser att det måste finnas möjlighet att genom infrastrukturplanerna finansiera steg 1- och 2-åtgärder utanför namngivna objekt.**

För att uppnå de transportpolitiska målen kring trafiksäkerhet föreslår Trafikverket att medel ur den nationella planen avsätts under en begränsad tid till att samfinansiera mötessepareringar på det regionala vägnätet. **Regionsamverkan Sydsverige välkomnar förslagen samfinansiering av trafiksäkerhetsåtgärder på det regionala vägnätet**, men ser att det behöver tydliggöras hur denna samfinansiering ska gå till och vilka vägar som kan komma ifråga.

Konkurrenskraftiga och hållbara godstransporter

Sveriges perifera läge i förhållande till flera tunga marknader för utrikeshandeln innebär att effektiv infrastruktur och logistik är av särskild betydelse för landet. Sydsveriges strategiska läge gör att en stor del av Sveriges import och export passerar genom våra regioner, det vill säga 41 procent av importvärdet respektive 31 procent av exportvärdet. Här går förbindelserna mellan det kontinentala Europa och Skandinavien, och Sydsverige har därmed en nyckelroll i TEN-T-nätverkets svenska delar.

Regionsamverkan Sydsverige vill betona vikten av att TEN-T-nätverket vidareutvecklas och flaskhalsar undanröjas, särskilt på Södra stambanan, Västkustbanan och i passagen genom Öresundsregionen och norra Tyskland. Att Södra stambanan byggs ut till fyrspar från Malmö till Hässleholm i Skåne och att Västkustbanan får dubbelspar i hela sin sträckning bidrar till att stärka TEN-T-nätverket i södra Sverige. **Regionsamverkan Sydsverige anser att TEN-T-nätverket även behöver knytas mot Sydsveriges östersjöhamnar och kopplas samman med TEN-T stråken på andra sidan Östersjön** för att möta den växande handeln i mot Polen, Baltikum och vidare österut.

I Sydsverige finns även en stark skogsnäring, hela 20-25 procent av rikets tillväxt inom segmentet, vilket innebär stora volymer för transportnätet inklusive hamnarna. Det är viktigt att säkra bärigheten på det finmaskiga vägnätet och genomföra åtgärder för upprepade årliga tjällossningar. **Regionsamverkan Sydsverige ser positivt på åtgärder för att implementera BK4** och att den tunga trafiken därmed kan nyttja vägarna bättre under större delen av året. Det är en viktig satsning på näringslivets resor och kommer ge speciellt stor effekt för de gröna näringarna som är av stor vikt i Sydsverige. Vi välkomnar även Trafikverkets förslag att utföra åtgärder i dialog med näringslivet.

För Regionsamverkan Sydsverige

Mats Eriksson
Regionstyrelsens ordförande
Region Halland

Anna Fransson
Regionstyrelsens ordförande
Region Kronoberg

Henrik Fritzon
Regionstyrelsens ordförande
Region Skåne

Malin Wengström
Regionstyrelsens ordförande
Region Jönköpings län

Christina Mattisson
Regionstyrelsens ordförande
Region Blekinge

Ulf Nilsson
Ordförande
Regionförbundet i Kalmar län

ETT ENAT
SYDSVERIGE
SKAPAR
ETT STARKT
SVERIGE

POSITIONSPAPPER
INFRASTRUKTUR & TRANSPORT

2016

ETT ENAT **SYDSVERIGE** SKAPAR ETT STARKT SVERIGE

Vi sex regioner i Sydsverige; Jönköping, Kronoberg, Kalmar, Blekinge, Skåne och Halland, samverkar politiskt från hösten 2015 över regiongränserna inom de flesta politikområden. Vi gör det bland annat inom kollektivtrafik- och infrastrukturuområdet för ett helhetstänkande på samhällsutvecklingen.

En genomtänkt infrastruktur är en grundförutsättning för samhällets förbättring. Tillgänglighet till arbete, bostad, utbildning, kultur och service genom smidiga kommunikationer är viktiga i människors vardag. Transportsystemets funktion och utveckling, både för personer och gods, är även avgörande faktorer för företagens konkurrenskraft och attraktivitet. Det strategiska läget gör att ett starkt Sydsverige gynnar hela Sveriges tillväxt och framsteg.

Vi sex regioner i Sydsverige vill samverka med staten, kommunerna, näringslivet och andra aktörer för att på bästa sätt ge förutsättningar för

Sydsveriges och Sveriges utveckling. Infrastruktur, kollektivtrafik, bostadsbyggande, näringslivsutveckling, forskning och innovationer hänger nära samman och måste samspela för att nå gemensamma mål och använda resurserna effektivt.

Vi har enats kring prioriteringar för den framtida infrastrukturen genom att samlas kring tre gemensamma sydsvenska utgångspunkter. Vi utgår från dessa i vår planering och föreslår att de tas som utgångspunkt i statens planering av infrastrukturen för åren 2018-2029. Det är viktigt att tillräckliga resurser avsätts för att både underhålla och utveckla infrastrukturen. Vi utgår ifrån att nya stambanor byggs ut och att det sker genom särskild finansieringsform.

 Region
Jönköpings län

 REGION
KRONOBERG

 Landstinget
i Kalmar län

REGIONFÖRBUNDET
I KALMAR LÄN

REGION
BLEKINGE

LANDSTINGET BLEKINGE

BÄSTA LIVSPLATSEN
Region Halland

 Kommunförbundet Skåne

REGION
SKÅNE

SYDSVERIGES GEMENSAMMA PRIORITERINGAR I UTVECKLING AV TRANSPORTSYSTEMET ÄR:

- **INTERREGIONAL TILLGÄNGLIGHET** – SNABB UTBYGGNAD AV TVÅ NYA STAMBANOR SOM KOPPLAR AN TILL BEFINTLIGA VÄSTKUSTBANAN, SÖDRA STAMBANAN OCH ANSLUTANDE SIDOBANOR.
- **SAMMANKNUTET SYDSVERIGE** – UTVECKLING OCH UNDERHÅLL AV JÄRN- VÄGAR OCH VÄGAR SOM STÖDGER DEN FLERKÄRNIGA ORTSTRUKTUREN MED TILLVÄXTMOTORER, KÄRNOR OCH DERAS OMLAND.
- **KONKURRENSMÄSSIGA OCH HÅLLBARA GODSTRANSPORTER** – ÖKAD TRANSPORTKAPACITET FÖR EFFEKTIVA OCH KLIMATSMARTA TRANSPORTER FÖR NÄRINGSLIVET.

VÅR ENIGHET I OVANSTÅENDE PRIORITERINGAR SYFTAR TILL ATT:

- Skapa en välfungerande helhet som korrigerar brister i nuvarande transportsystem
- Utnyttja gjorda och planerade investeringar på bästa sätt
- Undanröja flaskhalsar i det internationella, nationella och regionala transportsystemet
- Förbättra pendlingsmöjligheter med konkurrenskraftiga restider och se till hela resan-perspektivet
- Koppla samman arbetsmarknader för att öka sysselsättningen och främja kompetensförsörjning
- Skapa en integrerande infrastruktur med fokus på boende och tillgänglighet
- Koppla samman stad och landsbygd
- Planera för en klimatsmart kollektivtrafik och infrastruktur
- Utveckla en gränsöverskridande kollektivtrafik- och infrastrukturplanering

Mats Eriksson
Regionstyrelsens ordförande
Region Halland

Anna Fransson
Regionstyrelsens ordförande
Region Kronoberg

Henrik Fritzson
Regionstyrelsens ordförande
Region Skåne

Håkan Jansson
Regionstyrelsens ordförande
Region Jönköpings län

Christina Mattisson
Regionstyrelsens ordförande
Region Blekinge

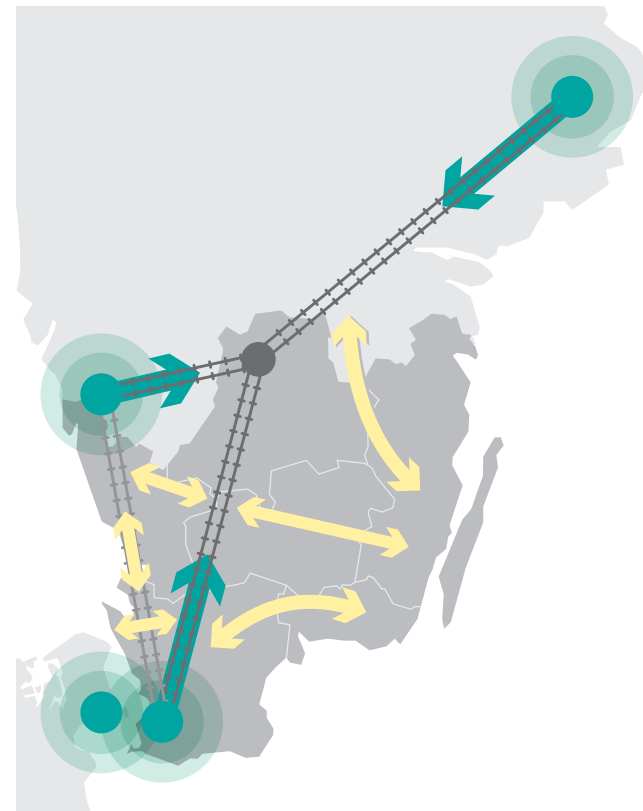
Ulf Nilsson
Ordförande
Regionförbundet i Kalmar Län

PRIORITERING 1

INTERREGIONAL TILLGÄNGLIGHET

Sydsverige har ett strategiskt läge i Sverige med nära koppling till såväl övriga Europa som Mälardalen och Västsverige. Tillgängligheten till Sveriges tre storstadsområden är mycket viktig – 26 procent av landets befolkning bor i Sydsverige! En av de viktigaste satsningarna för framtiden är etablering och utbyggnad av nya stambanor i Sverige, där Sydsverige påverkas av alla delar av det planerade höghastighetsnätet.

I samverkan med sidobanorna ger nya stambanorna också nya möjligheter att knyta samman Sydsveriges olika delar. Även de internationella kopplingarna mot Norge, Danmark, och Tyskland, den globala tillgängligheten via Köpenhamns flygplats, samt möjligheterna att bättre knyta samman Skåne-Halland-Göteborg med snabba tåg är av stor betydelse. Det förutsätter att de nya stambanorna inte ses som isolerade företeelser utan att de planeras och utvecklas nära samordnat med anslutande sidobanor och regional trafik. Satsningarna på de anslutande sidobanorna kan inte vänta utan bör ske parallellt för att skapa en nödvändig regional tillgänglighet och underlag för höghastighetstågen. Härigenom uppstår störst samhällsekonomisk nytta av de mycket stora investeringar som planeras.

Utbyggnaden av de nya stambanorna bör genomföras så snabbt som möjligt, starta från storstadsområdena och samordnas med anslutande järnvägar, stationer och utbyggd regional tågtrafik.

VAD KRÄVS?

Vi sex regioner tillhandahåller och förbättrar den regionala tågtrafiken för att öka kvalitet, fler tågavgångar och minska restider i Sydsverige. Vi ser därmed fyra punkter som bör prioriteras från statligt håll för bästa effektivitet och användning av resurser:

1. De nya stambanorna bör byggas ut så snabbt som möjligt då nyttorna erhålls fullt ut först när hela systemet är i funktion.
2. Starta utbyggnad utifrån storstäderna där problemen och kapacitetsbristerna är störst redan idag.
3. Stambanornas utbyggnad bör samordnas med förbättringar av sidobanorna och den regionala trafiken.
4. Färdigställ utbyggnaden av Väst kustbanan och möjliggör snabb trafik som kan öka tillgängligheten till Göteborg, Kastrup, Köpenhamn och norra Tyskland.

PRIORITERING 2

SAMMANKNUTET SYDSVERIGE

Sydsverige har en flerkärnig ortstruktur. I alla delar av Sydsverige finns tillväxtmotorer och regionala kärnor, städer med dynamisk tillväxt och goda utvecklingsförutsättningar. Motorerna har stark befolknings- och sysselsättningstillväxt som skapar tillväxteffekter för omlandet, och har därmed stor betydelse för sina respektive regiondelar. Vissa områden präglas av tillverkningsindustri och företag som arbetar i internationell konkurrens. I Sydsverige finns också områden med svag utveckling av befolkning och sysselsättning.

Den flerkärniga strukturen är en tillgång och viktig utgångspunkt för Sydsveriges utveckling och planering samt hur transportsystemet ska ordnas. Genom flerkärnighet och samspel mellan städerna ökar robustheten på arbetsmarknaden och i företagens möjligheter. Denna struktur ger också valfrihet och minskad sårbarhet för varje invånare. För att området ska kunna utvecklas, till gagn för hela Sverige, behöver den flerkärniga ortstrukturen stödjas genom ett finmaskigt nät av infrastruktur. Ett väl fungerande järnvägsnät och ett nationellt och regionalt säkert vägnät präglad av hög tillgänglighet är en förutsättning.

Sydsveriges järnvägsnät är ett av Sveriges mest trafikerade. Den hårda belastningen medför störningar i systemen som får stora konsekvenser för såväl resenärer som gods. Det finns behov av ordentliga insatser för att höja järnvägarnas skick och återhämta ett eftersatt underhåll. Det behövs i många fall investeringar i stationsanläggningar, dubbelspår och trimningsåtgärder. Detta ger ökad kapacitet, kortare restider och ett mindre sårbart system.

De faktorer som i detta fall vägts in vid klassningen som regional kärna är befolkningsstorlek, pendlingsnetto och graden av mångsidighet i näringslivet genom så kallad branschbredd. Viss hänsyn har också, för att beakta de skilda förhållanden som finns i Sydsveriges olika delar, tagits till ortens bedömda betydelse för sitt närmaste omland. Med tillväxtmotorer menas sådana regionala kärnor som har en snabbare befolknings- och sysselsättningstillväxt än genomsnittet i länet vilket ger spridningseffekter och tillväxt i omlandet.

STÖRRE OCH INTEGRERANDE ARBETSMARKNADSREGIONER FÖR ETT KONKURRENSKRAFTIGT NÄRINGSLEV

En gemensam strategisk planering av infrastruktur och kollektivtrafik ger tillgång till arbetsmarknad och utbildning. I en global ekonomi är näringslivets konkurrens- och attraktionskraft beroende av goda kommunikationer genom järnväg, väg, flyg och sjöfart. Ökad och bred tillgänglighet skapar stor social nytta för det moderna samhället och har en integrerande funktion.

I Sydsverige finns en hög andel arbetstillfällen, bland annat inom forskning och utveckling. Här planeras för två världsunika forskningsanläggningar, MAX IV och ESS, det senare ett av de största och mest högprioriterade forskningsinfrastrukturprojekten i Europa. För den svenska innovationskraftens tillväxt måste infrastrukturen koppla samman lärosäten och forskningsanläggningar, samt göra dem tillgängliga för studenter, forskare, arbetskraft, och inte minst internationell omvärld. Detta är en grundbult för Sveriges framtida konkurrenskraft internationellt.

Planerna på nya stambanor ger stora möjligheter tillsammans med den regionala persontågstrafiken, bland annat som ett medel att knyta samman Sydsveriges arbetsmarknadsregioner med korta restider och låg miljöpåverkan. De sydsvenska regionerna prioriterar en fortsatt utveckling av kollektivtrafiken där den regionala tågtrafiken är ryggraden i systemet. I relationer där järnväg saknas kan högklassig busstrafik, så kallade superbussar, vara ett bra alternativ.

HÅLLBAR PLANERING

För att klimatmålen ska nås krävs en omställning av transportsystemet. De olika färdmedlen ska samverka och komplettera varandra och erbjuda hållbara res- och transportmöjligheter utifrån ett hela resan-perspektiv. Sydsveriges regioner, kommuner

och näringsliv har goda förutsättningar att bidra i denna utveckling. Här finns stor tillgång på förnyelsebara energikällor och forskning kring framtidens bränslen och motorer. Här drivs ett aktivt arbete med kollektivtrafikutveckling, bland annat med det gemensamma Öresundstågssystemet och K2, ett nationellt kunskapscenter för forskning och utbildning inom kollektivtrafik. Sveriges mest framgångsrika cykelkommuner ligger i området. Dessutom finns ett flertal utvecklingsplattformar för hållbara städer, mobility management, miljöanpassad logistik, och intelligenta transportsystem. I de stora städerna finns särskilda utmaningar att hitta utrymmessnåla och rena lösningar som kan möta kraven på attraktiva stadsmiljöer. Städerna och deras samspel med sitt omland är också särskilt viktiga i frågan att minska transporternas klimatpåverkan.

VAD KRÄVS?

Vi sex regioner skapar tillväxt, fler arbeten och social sammanhållning genom att öka närheten mellan tillväxtmotorer och regionala kärnor, via utbyggd kollektiv- och cykeltrafik samt genom att införa ny teknik och lösningar för resande och transporter av varor. Vi bygger ut högklassiga busslösningar vilket kräver insatser i infrastrukturen såväl i tätorter som på landsbygden. Tillsammans med kommunerna bygger vi ut kollektivtrafiken med fordon som drivs av fossilfria bränslen och ersätter korta bilresor med cykelvägnät. Vi har höga ambitioner gällande utbyggnad av cykelvägar i stadsmiljöer och för att knyta ihop landsbygd och stad. Vi ser därmed sju punkter som bör prioriteras från statligt håll för bästa effektivitet och användning av resurser:

1. Säkerställa underhåll och drift på järnvägar som trafikeringen kräver. Södra stambanan och Västkustbanan är särskilt viktiga.
2. Trimma järnvägssystemet för ökad kapacitet och förbättrad hastighetsstandard.
3. Tillgång till de nya stambanorna även för ett snabbt regionaltågssystem.
4. Uppgradera sidobanorna för ökad kapacitet och

högre hastighet så att ett sammanhållet tågssystem skapas och trafikunderlaget till stambanorna vidgas. Skapa effektiva knutpunkter för samordning av regional och interregional trafik. Den långsiktiga funktionen för Södra stambanan säkerställs, både före och efter utbyggnad av den nya stambanan.

5. Effektiva och miljövänliga kopplingar mellan städer och deras omland. Säkra vägunderhållet och bygg busshållplatser med hög kvalitet på det statliga vägnätet samt öka framkomligheten för buss.
6. Utveckling och incitament för införande av ny teknik för hållbara drivmedel, trafikantinformation och effektivt utnyttjande av infrastrukturen.
7. Öka satsning på cykelvägar för att skapa ett sammanhängande cykelnät i södra Sverige. Knyt ihop det statliga väg- och cykelvägsnätet med det kommunala.

PRIORITERING 3

KONKURRENSMÄSSIGA OCH HÅLLBARA GODSTRANSPORTER

Sveriges perifera läge i förhållande till flera tunga marknader för utrikeshandeln innebär att effektiv infrastruktur och logistik är av särskild betydelse för landet. Sydsveriges strategiska läge gör att en stor del av Sveriges import och export passerar genom området varje år, det vill säga 41 procent av importvärdet respektive 31 procent av exportvärdet. Här går förbindelserna mellan det kontinentala Europa och Skandinavien, och Sydsverige har därmed en nyckelroll i TEN-T-nätverkets svenska delar. Flera viktiga hamnar, flygplatser och andra knutpunkter av nationell och internationell betydelse ingår eller ligger i anslutning till nätverket. Tillgängligheten och kapaciteten i Öresundsregionen är en särskild utmaning, där hamnarna har en nyckelroll för Sveriges ekonomi.

NYA MARKNADER, STARK SKOGSNÄRING OCH VÄXANDE TRANSPORTVOLYMER

De globala handelsmönstren förändras och handeln växer särskilt snabbt i relation mot centrala och öst-

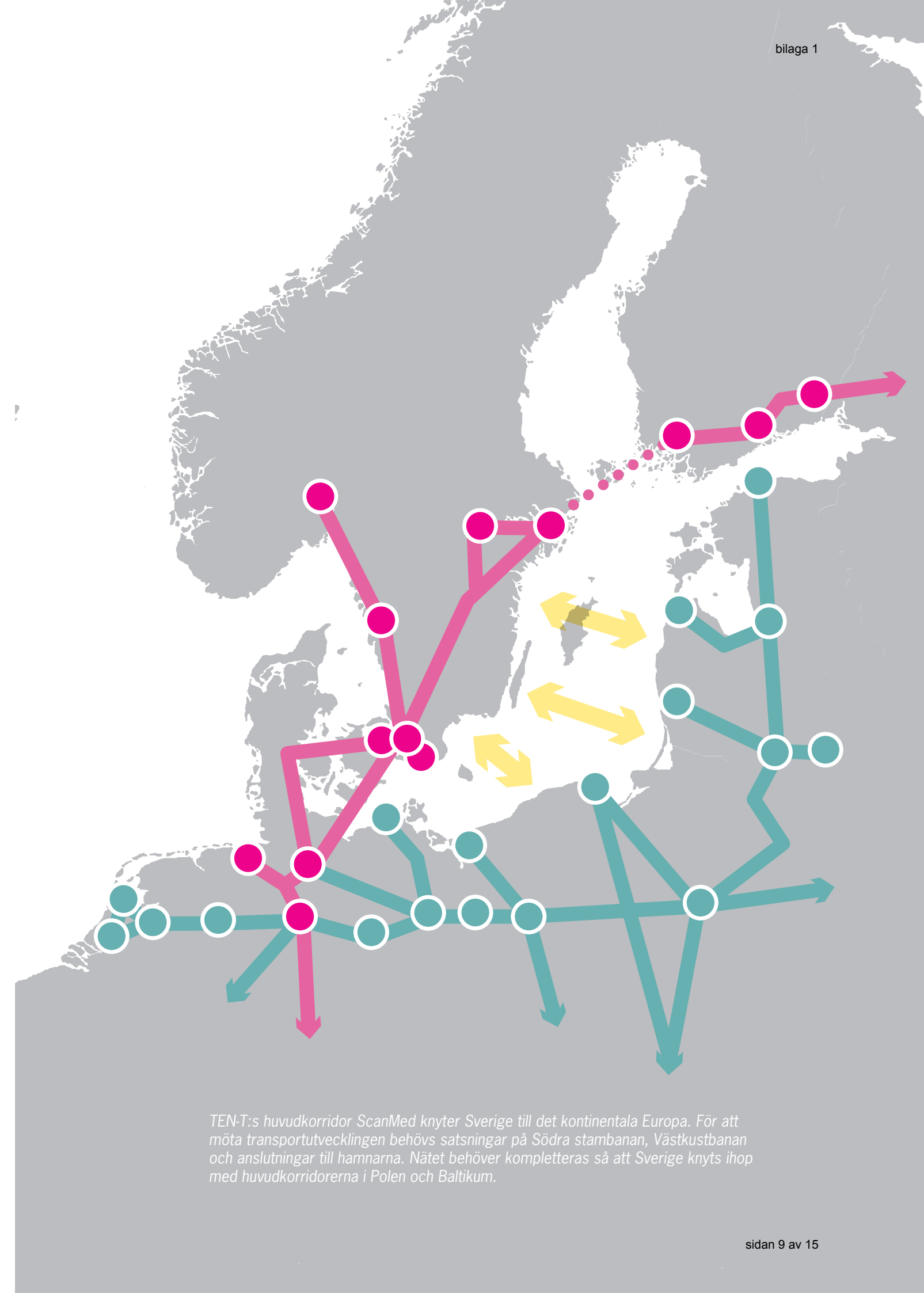
ra Europa och mot Asien. Det ställer ökade krav på kapacitet och effektivitet i dessa transportrelationer. Idag saknas viktiga länkar mellan södra Sverige och de prioriterade TEN-T-korridorerna i Polen och de baltiska länderna. Detta berör hamnarna i Småland, Blekinge och Skåne, men också väg- och järnvägsnätet som kopplar till dessa knutpunkter.

I Sydsverige finns även en stark skogsnäring, hela 20-25 procent av rikets tillväxt inom segmentet, vilket innebär stora volymer för transportnätet inklusive hamnarna. Jönköpingsområdet är en central punkt för logistik med en viktig funktion för hela landets tillväxt. Godstransporterna på det hårt belastade sydsvenska järnvägs- och vägnätet beräknas dessutom öka, bland annat på grund av kommande Fehmarn Bält-förbindelsen och ökande handel mot östra Europa. För att kunna leva upp till nationella och regionala målsättningar om tillväxt, miljö och utveckling krävs en utökad kapacitet i infrastrukturen.

VAD KRÄVS?

Vi sex regioner driver utvecklingsarbete tillsammans med andra så att transporterna effektiviseras och bidrar till regional utveckling med mindre klimatpåverkan. Vi utvecklar våra regioner så att de kan samspela med andra delar av Sverige och så att de blir konkurrenskraftiga och bidrar till Sveriges tillväxt. Vi möter upp den ökade handeln över Östersjön med bra infrastruktur och intermodala lösningar. Vi ser därmed fyra punkter som bör prioriteras från statligt håll för bästa effektivitet och användning av resurser:

1. Vidareutveckla och undanröja flaskhalsar i TEN-T Skandinavien Medelhavetkorridoren, särskilt på Södra stambanan, Väst kustbanan och i passagen genom Öresundsregionen och norra Tyskland.
2. Knyta ihop Sydsveriges Östersjöhamnar med TEN-T-nätverket för att få bättre koppling till de viktiga och växande handelsmarknaderna i Polen och Baltikum.
3. Säkra bärigheten på det finmaskiga vägnätet och åtgärder för upprepade årliga tjällossningar.
4. Samordning av transportsystemet med grannländer genom gemensamma nationella och internationella utvecklingsprojekt, med fokus på logistik och miljö.

TEN-T:s huvudkorridor ScanMed knyter Sverige till det kontinentala Europa. För att möta transportutvecklingen behövs satsningar på Södra stambanan, Väst kustbanan och anslutningar till hamnarna. Nätet behöver kompletteras så att Sverige knyts ihop med huvudkorridorerna i Polen och Baltikum.

REGIONSAMVERKAN SYDSVERIGE syftar till att, med medborgarnas bästa för ögonen, utveckla samarbetet mellan verksamheterna i Landstinget i Kalmar län, Regionförbundet i Kalmar län, Landstinget Blekinge, Region Blekinge, Region Skåne, Kommunförbundet Skåne, Region Kronoberg, Region Halland och Region Jönköpings län. Målsättningen är att skapa en grund för ökad tillväxt i Sydsverige i ekonomiskt, ekologiskt, kulturellt och socialt hänseende. Grunden för denna ambition ska vara en strävan efter en helhetsorienterad och långsiktigt hållbar utveckling i Sydsverige och i Sverige.

SYDSVENSKA PRIORITERINGAR

UTIFRÅN POSITIONSPAPPRET

”ETT ENAT SYDSVERIGE SKAPAR ETT STARKT SVERIGE”

SYDSVENSKA PRIORITERINGAR

Vi sex regioner i Sydsverige; Jönköping, Kronoberg, Kalmar, Blekinge, Skåne och Halland, samverkar politiskt från hösten 2015 över regiongränserna. Vi gör det bland annat inom kollektivtrafik- och infrastrukturuområdet för ett helhetstänk på samhällsutvecklingen.

Nu pågår en översyn av gällande infrastrukturplaner inför perioden 2018-2029. Utifrån en unison systemanalys av Sydsveriges infrastruktur, har vi genom vårt beslutade positionspapper "Ett enat Sydsverige skapar ett starkt Sverige" enats kring prioriteringar för den framtida infrastrukturen.

VÅRA GEMENSAMMA UTGÅNGSPUNKTER SOM REDOVISATS I POSITIONSPAPPRET ÄR

- **Interregional tillgänglighet** – snabb utbyggnad av två nya stambanor som kopplar an till befintliga Väst kustbanan, Södra stambanan och anslutande sidobanor.
- **Sammanknutet Sydsverige** – utveckling och underhåll av järnvägar och vägar som stödjer den flerkärniga ortstrukturen med tillväxtmotorer, kärnor och deras omland.
- **Konkurrensmässiga och hållbara godstransporter** – ökad transportkapacitet för effektiva och klimatsmarta transporter för näringslivet.

Med våra gemensamma utgångspunkter vill vi stärka hållbar utveckling, konkurrenskraft och sysselsättning i Sydsverige och i hela Sverige. Vi vill bidra till ett klimatsmart transportsystem. Vi vill också medverka till en välfungerande

helhet genom att ta tillvara och bygga vidare på den befintliga infrastrukturen och genom att kollektivtrafik, infrastruktur och bostadsbyggande går hand i hand.

I **"SYDSVENSKA PRIORITERINGAR"** VILL VI FÖRTYDLIGA VÅRT TIDIGARE POSITIONSPAPPER, GENOM ATT FÖRESLÅ DE MER KONKRETA INSATSER SOM BÖR GENOMFÖRAS UNDER KOMMANDE PLANPERIOD.

Det är viktigt att åtgärderna i gällande planer genomförs och vi utgår ifrån att så sker. En del nya förutsättningar har tillkommit, framförallt genom beslutet om utbyggnad av nya stambanor för höghastighetståg. Samtidigt är det viktigt med kontinuitet i planeringen. Det ekonomiska utrymmet har nu utvidgats och planeringshorisonten skjuts fram. Vi visar här hur detta utvidgade utrymme bör användas till projekt i Sydsverige.

Vi lyfter här de största satsningarna av gemensam betydelse för Sydsverige. I planerna ska det även ingå mindre projekt och sådana som är av mera specifikt intresse inom regionerna. Underlag och prioritering av sådana projekt kommer att föras fram av varje region och behandlas inte här.

Förutom de namngivna projekt som redovisas vill vi peka på följande insatser som bör ingå i de nya planerna:

- Förstärkt järnvägsunderhåll på både stambanor och regionala banor, där samverkan mellan Trafikverket och regionerna kring prioritering och genomförande bör utvecklas.
- Ökade insatser för cykelutveckling, i partnerskap mellan nationella organ, regioner och kommuner.
- En mera aktiv gränsöverskridande planering både i Östersjöperspektivet och för Sveriges koppling till kontinenten via Öresund.

De prioriterade projekten bör finansieras huvudsakligen genom statliga medel via den nationella planen. Många projekt motiveras av och förutsätter samordning med den regionala kollektivtrafikens utveckling, med bostadsbyggande samt annan kommunal stadsutveckling. I vissa fall kan samfinansiering ske av nationell och regional plan, och kommunal medfinansiering kan bli aktuell.

Mats Eriksson
Regionstyrelsens ordförande
Region Halland

Anna Fransson
Regionstyrelsens ordförande
Region Kronoberg

Henrik Fritzon
Regionstyrelsens ordförande
Region Skåne

Malin Wengholm
Regionstyrelsens ordförande
Region Jönköpings län

Christina Mattisson
Regionstyrelsens ordförande
Region Blekinge

Ulf Nilsson
Ordförande
Regionförbundet i Kalmar Län

VI FÖRESLÅR ATT FÖLJANDE
PROJEKT SKA INGÅ I PLANERNA
(UTAN INBÖRDES ORDNING)

- 1. Nya stambanan: två nya spår
Lund–Hässleholm
- 2. Väst kustbanan: dubbelspår på återstående
delsträcka Maria–Helsingborg C
- 3. Förberedelse och påbörjande av fast förbin-
delse Helsingborg–Helsingör för persontåg
och vägtrafik
- 4. Skånebanan Kristianstad–Hässleholm
- 5. Lommabanan etapp två
- 6. Kust-till-kustbanan Växjö–Alvesta tillsammans
med kapacitetsförstärkning
- 7. Y-et etapp två Värnamo–Jönköping/Nässjö
- 8. Halmstad personbangård
- 9. Jönköpingsbanan etapp två
- 10. Stångådal- och Tjustbanan,
triangelspår i Berga
- 11. Väg 40 Ulricehamn–Jönköping
- 12. E22 Ronneby Öst–Nättraby
- 13. E22 förbi Bergkvara
- 14. E22 genom Mönsterås
- 15. E6 i Skåne, trimning
- 16. Sydostlänken
- 17. Triangelspår Alvesta

I GÄLLANDE PLANER INGÅR
FÖLJANDE STORA PROJEKT

- 18. Södra stambanan: Arlov–Lund byggs
ut från två till fyra spår

Väst kustbanan dubbelspår:

- 19. Varberg–Hamra
- 20. Ängelholm–Maria

Persontrafik på Godsstråket genom Skåne:

- 21. Söderåsbanan
- 22. Lommabanan etapp ett
- 23. Malmöpendeln

- 24. Y-et Värnamo– Jönköping/Nässjö
etapp ett

- 25. Jönköpingsbanan Falköping–
Jönköping–Nässjö

- 26. Väg 40 Nässjö–Eksjö och förbi Eksjö

- 27. E4 Ljungby–Toftaholm

- 28. E22 Sätaröd–Vä

- 29. E22 Fjälkinge–Gualöv

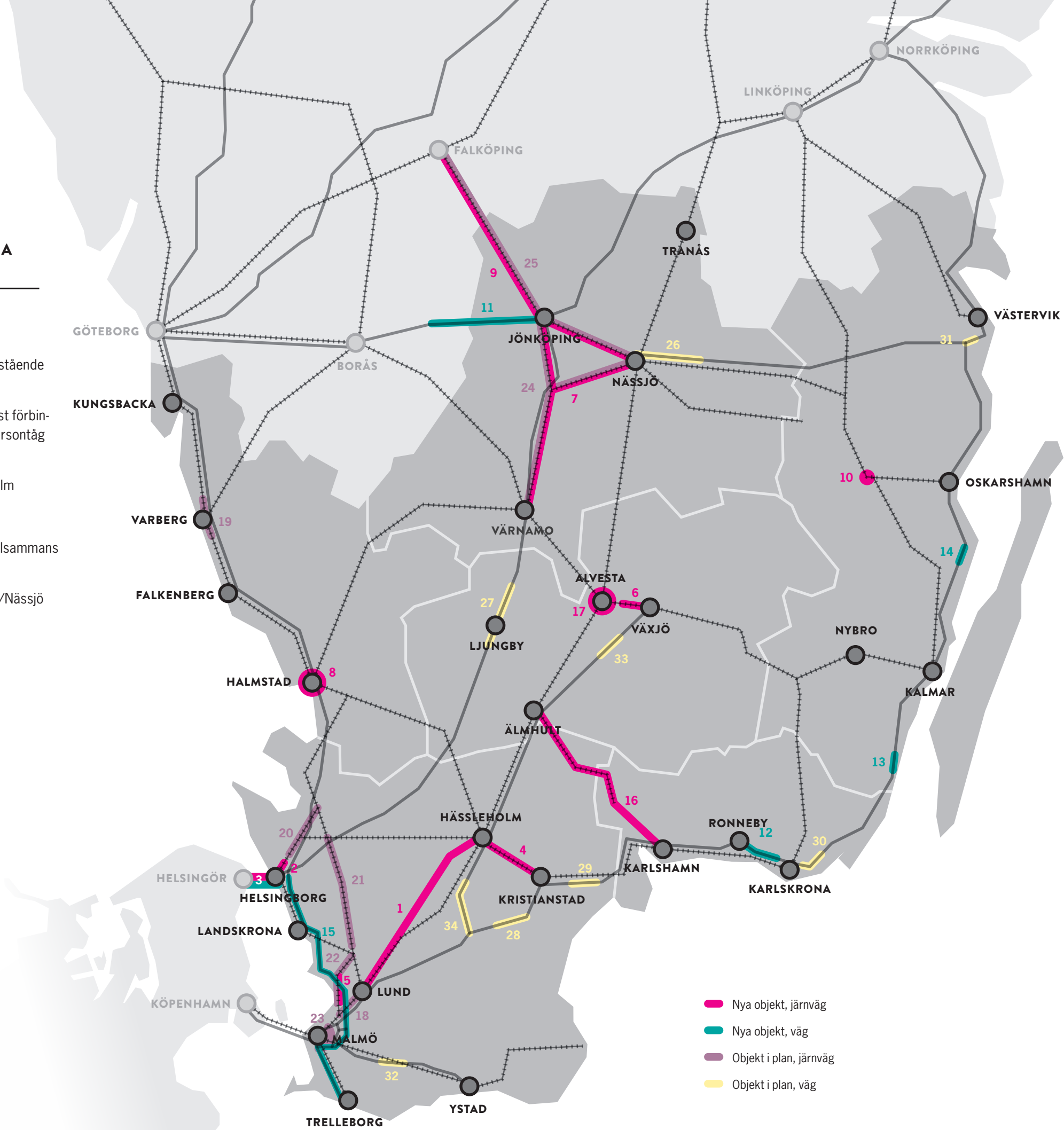
- 30. E22 Lösen–Jämsjö

- 31. E22 Gladhammar–Verkeback

- 32. E65 Svedala–Böringe

- 33. Väg 23 Huseby–Marklunda

- 34. Väg 23 Östra Höör/Höör–Hörby

SYDSVERIGES GEMENSAMMA PRIORITERINGAR I UTVECKLING AV TRANSPORTSYSTEMET

INTERREGIONAL TILLGÄNGLIGHET

– Snabb utbyggnad av två nya stambanor som kopplar an till befintliga Västkustbanan, Södra stambanan och anslutande sidobanor.

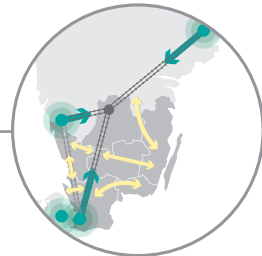
Riksdagen har beslutat om utbyggnad av nya stambanor för höghastighetståg i Sverige. För Sydsverige är den södra delen, Jönköping–Malmö, av mycket stor betydelse för såväl den interregionala tillgängligheten som för utvecklingen av regional tågtrafik och godstrafik.

I gällande planer ingår satsningarna för ökad kapacitet och hastighetshöjningar:

- Södra stambanan: Arlöv–Lund byggs ut från två till fyra spår
- Västkustbanan byggs ut från enkel- till dubbelspår vid sträckorna Varberg–Hamra och Ängelholm–Maria

Vi föreslår att även följande projekt ska ingå i de nya planerna:

- Nya stambanan: två nya spår Lund–Hässleholm
- Västkustbanan: dubbelspår på återstående delsträcka Maria–Helsingborg C
- Förberedelse och påbörjande av fast förbindelse Helsingborg–Helsingör för persontåg och vägtrafik

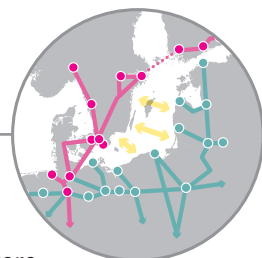
KONKURRENSMÄSSIGA OCH HÅLLBARA GODSTRANSPORTER

– Ökad transportkapacitet för effektiva och klimatsmarta transporter för näringslivet.

Kapacitets- och kvalitetsbrister i järnvägsnätet drabbar godstransporterna. Många av de tidigare föreslagna projekten syftar till att förbättra inte bara för persontransporterna utan också för godstransporterna. Vagnätets bärighet och planerad uppgradering till ny bärighetsklass är viktig för det sydsvenska näringslivets konkurrenskraft och bör därför omfatta viktiga start- och målpunkter i hela Sydsverige.

Vi föreslår att även följande projekt ska ingå i de nya planerna:

- Sydostlänken
- Triangelspår Alvesta

SAMMANKNUTET SYDSVERIGE

– Utveckling och underhåll av järnvägar och vägar som stödjer den flerkärniga ortstrukturen med tillväxtmotorer, kärnor och deras omland.

Kompletteringar i järnvägsnätet behövs för att bevara och stärka det regionala tågssystemet som stomme för tillgänglighet i Sydsverige och för att dra nytta av nya stambanor. Utöver det behöver flaskhalsar i det nationella och regionala vägnätet tas bort. Insatserna är centrala för kompetensförsörjning, välfungerande arbetsmarknader och för företagets konkurrenskraft.

I gällande planer ingår satsningarna för ökad kapacitet och hastighetshöjningar:

- Persontrafik på Godsstråket genom Skåne: Söderåsbanan, Lommabanan etapp ett, Malmöpendeln
- Y-et Värnamo– Jönköping/Nässjö etapp ett
- Jönköpingsbanan Falköping– Jönköping–Nässjö
- Väg 40 Nässjö–Eksjö och förbi Eksjö
- E4 Ljungby–Toftaholm
- E22 Sätaröd–Vä, Fjälkinge–Gualöv, Lösen–Jämfö, Gladhammar–Verkeback
- E65 Svedala–Böringe
- Väg 23 Huseby–Marklunda och Östra Höör/Höör–Hörby

Vi föreslår att även följande projekt ska ingå i de nya planerna:

- Skånebanan Kristianstad–Hässleholm
- Lommabanan etapp två
- Kust-till-kustbanan Växjö–Alvesta tillsammans med kapacitetsförstärkning
- Y-et etapp två Värnamo–Jönköping/Nässjö
- Halmstad personbangård
- Jönköpingsbanan etapp två
- Stångådal- och Tjustbanan, triangelspår i Berga
- Väg 40 Ulricehamn–Jönköping
- E22 Ronneby Öst–Nättraby, förbi Bergkvara, genom Mönsterås
- E6 i Skåne, trimning

I den nya planen bör också ingå att säkerställa Södra stambanans och Västkustbanans funktion både på kort och lång sikt genom underhåll, trimning och komplettering. En aktiv samplanering av drift, underhålls- och trimningsåtgärder är av mycket stor vikt för hela järnvägsnätet, inte minst för de regionala banorna som exempelvis Blekinge Kustbana, Markarydsbanan, Ystad- och Österlenbanan, Stångådal- och Tjustbanan, järnvägen Halmstad–Nässjö, banan Nässjö–Vetlanda och banan Nässjö–Eksjö–Hultsfred.

REGIONSAMVERKAN SYDSVERIGE syftar till att, med medborgarnas bästa för ögonen, utveckla samarbetet mellan verksamheterna i Landstinget i Kalmar län, Regionförbundet i Kalmar län, Landstinget Blekinge, Region Blekinge, Region Skåne, Kommunförbundet Skåne, Region Kronoberg, Region Halland och Region Jönköpings län. Målsättningen är att skapa en grund för ökad tillväxt i Sydsverige i ekonomiskt, ekologiskt, kulturellt och socialt hänseende. Grunden för denna ambition ska vara en strävan efter en helhetsorienterad och långsiktigt hållbar utveckling i Sydsverige och i Sverige.

